

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA REGULATORNA AGENCIJA
ZA MREŽNE DJELATNOSTI

KLASA: UP/I-344-03/25-11/13

URBROJ: 376-08-26-8

Zagreb, 12. ožujka 2026.

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti, ne temelju članaka 5. i 10. Zakona o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina (NN br. 121/16), članka 3. Uredbe (EU) 2024/1309 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o mjerama za smanjenje troškova postavljanja gigabitnih elektroničkih komunikacijskih mreža te članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09 i 110/21), u postupku pokrenutom na zahtjev Općine Topusko, Opatovina 10, 44 415 Topusko, protiv operatora javnih komunikacijskih usluga Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10 000 Zagreb, radi utvrđivanja naknade za pravo služnosti za korištenje stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine Topusko, donosi

ODLUKU

Usvaja se zahtjev Općine Topusko, Opatovina 10, 44 415 Topusko te se određuje cijena pristupa i korištenje stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine Topusko po stupu javne rasvjete na godišnjoj razini u iznosu od 13,27 EUR (bez PDV-a) radi postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta.

Obrazloženje

Hrvatska regulatorna agencija za mrežne djelatnosti (dalje: HAKOM) zaprimila je 4. prosinca 2025. zahtjev Općine Topusko, Opatovina 10, 44 415 Topusko (dalje: Općina), protiv operatora javnih komunikacijskih usluga Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10 000 Zagreb (dalje: HT), radi utvrđivanja naknade za pravo služnosti za korištenje stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine. Navodi se da HT planira postaviti elektroničku komunikacijsku opremu (zračne optičke kabele) na ukupno 80 stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine, da je namjera Općine s HT-om sklopiti ugovor o pravu služnosti kojim bi se reguliralo korištenje predmetne infrastrukture, moli se HAKOM da provede postupak i utvrdi primjerenu naknadu. Uz zahtjev, Općina je dostavila popis i lokacije 80 stupova javne rasvjete i situacijski pregled.

U očitovanju od 22. siječnja 2026., HT navodi kako se nalazi u fazi realizacije projekta FTTH Topusko te je od Općine zatražio suglasnost za korištenje 80 stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine. Općina je 12. rujna 2025. izdala Suglasnost za postavljanje optičkih kabela, KLASA: 344-02/25-01/01; URBROJ: 2176-18-02-25-3. Projekt FTTH Topusko nalazi u fazi realizacije te je dio predmetnih stupova javne rasvjete već korišten, odnosno bit će korišten za potrebe realizacije postavljanja optičkih kabela. Po završetku realizacije projekta i utvrđivanju stvarno korištenih

količina, HT će sukladno odluci Općine, izraditi situaciju izvedenog stanja, utvrditi točne količine te na temelju njih sklopiti ugovor o služnosti EKI ili ugovor o najmu stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine.

U očitovanju od 20. siječnja 2026. Općina obavještava da u cijelosti ostaje kod zahtjeva za utvrđivanjem naknade za korištenje stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine. Na usmenu raspravu 26. siječnja 2026. stranke nisu pristupile. HAKOM je 4. veljače 2026. dostavio Općini očitovanje HT-a te pozvao da se Općina očituje, specificira svoj zahtjev i dostavi druge dokaze koje smatra potrebnim za rješavanje ove upravne stvari. Općina se nije dodatno očitovala.

HAKOM je na temelju prikupljenih podataka i uvidom u dostavljenu dokumentaciju utvrdio kako slijedi.

Općina traži utvrđivanje cijene pristupa i korištenja stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine radi postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta. U konkretnom slučaju, Općina ne odbija zahtjev HT-a za korištenje stupova javne rasvjete, već zahtjeva od HAKOM-a utvrđivanje cijene pristupa i korištenja stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine radi postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta.

Na temelju članaka 3. i 10. Zakona o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina (NN br. 121/16), HAKOM, kao nadležno nacionalno tijelo za rješavanje sporova, rješava spor ako je pristup postojećoj infrastrukturi odbijen ili ako nije postignut dogovor o specifičnim uvjetima, uključujući cijenu.

Uredba (EU) 2024/1309 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2024. o mjerama za smanjenje troškova postavljanja gigabitnih elektroničkih komunikacijskih mreža (dalje: Uredba) stupila je na snagu s primjenom od 12. studenoga 2025. Sukladno članku 3. Uredbe, tijela javnog sektora (Općina) u čijem je vlasništvu ili pod čijom je kontrolom fizička infrastruktura dužni su na pisani zahtjev operatora udovoljiti svim razumnim zahtjevima za pristup toj fizičkoj infrastrukturi pod poštenim i razumnim uvjetima, uključujući cijenu, radi postavljanja elemenata mreža vrlo velikog kapaciteta ili povezane opreme. Tijela javnog sektora u čijem je vlasništvu ili pod čijom je kontrolom fizička infrastruktura svojim su opravdanim zahtjevima za pristup usto dužna udovoljiti pod nediskriminirajućim, pravednim i razumnim uvjetima, uključujući i cijenu.

Iz priložene dokumentacije proizlazi da je HT u fazi realizacije projekta izgradnje svjetlovodne mreže FTTH Topusko. Od Općine je zatražio suglasnost za korištenje 80 stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine. Općina je 12. rujna 2025. izdala Suglasnost za postavljanje optičkih kabela (KLASA: 344-02/25-01/01; URBROJ: 2176-18-02-25-3). Projekt izgradnje svjetlovodne mreže FTTH Topusko nalazi se u fazi realizacije te je dio predmetnih stupova javne rasvjete već korišten, odnosno bit će korišten za potrebe realizacije postavljanja optičkih kabela. Prema navodima HT-a, po završetku realizacije projekta i utvrđivanju stvarno korištenih količina, HT će, sukladno odluci Općine, izraditi situaciju izvedenog stanja, utvrditi točne količine te na temelju njih sklopiti ugovor o služnosti EKI ili ugovor o najmu stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine. Prema navodima Općine, namjera Općine je s HT-om sklopiti ugovor o pravu služnosti kojim bi se reguliralo korištenje stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine, stoga se od HAKOM-a zahtjeva provedba postupka i utvrđivanje primjerene naknade za korištenje stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine.

Smanjenjem troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta doprinosi se ostvarivanju digitalizacije čime se širi učinak digitalne financijske poluge na sve sektore gospodarstva uz smanjenje troškova za pružanje učinkovitijih usluga građanima i društvu u cjelini. Uvođenje elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta zahtijeva znatna ulaganja čiji značajan dio predstavljaju troškovi građevinskih radova. Nepoduzimanjem nekih od skupih građevinskih radova doprinosi se djelotvornijem uvođenju širokopojasnog pristupa, a veliki dio troškova gradnje može se izbjeći korištenjem postojeće pasivne infrastrukture mrežnih operatora.

Za operatore elektroničkih komunikacijskih mreža koji imaju namjeru postavljati nove elektroničko komunikacijske mreže najučinkovitije je ponovno koristiti postojeću fizičku infrastrukturu, uključujući i onu drugih sektora komunalnih usluga, posebno u područjima gdje ne postoje odgovarajuće elektroničke komunikacijske mreže ili gdje ne bi bilo ekonomski opravdano graditi novu fizičku infrastrukturu, čime se naročito zadovoljavaju zahtjevi zaštite ljudskog zdravlja, zaštite prostora i očuvanja okoliša. Na opisani način ne dovode se u pitanje vlasnička prava pravnih osoba koje se bave komunalnom djelatnosti, a koja istovremeno imaju rasprostranjenu fizičku infrastrukturu pogodnu za smještanje elemenata elektroničkih komunikacijskih mreža, kao što su fizičke mreže za opskrbu strujom, plinom, vodom te kanalizacijski sustavi i sustavi odvodnje, usluge grijanja i prijevoza. Na fizičku infrastrukturu se može istodobno smjestiti cijeli niz elemenata elektroničkih komunikacijskih mreža za pružanje usluga širokopojasnog pristupa velike brzine u skladu s načelom tehnološke neutralnosti, a da to ne utječe na isporuku glavne komunalne usluge i na samo obavljanje komunalne djelatnosti, uz minimalne troškove prilagodbe te nema nikakvih sigurnosnih problema ni štete za buduće poslovne interese vlasnika takve fizičke infrastrukture.

Uredba se primjenjuje ne samo na operatore nego i na vlasnike ili nositelje prava upotrebe opsežne i rasprostranjene fizičke infrastrukture pogodne za smještanje elemenata elektroničkih komunikacijskih mreža, kao što su fizičke mreže za opskrbu električnom energijom, plinom i vodom te kanalizacijski sustavi, sustavi odvodnje i sustavi grijanja i prijevoza. Kad je riječ o nositeljima prava, time se ne mijenjaju vlasnička prava trećih osoba niti ograničava ostvarivanje takvih prava.

Kako bi se poboljšalo postavljanje mreža vrlo velikog kapaciteta na unutarnjem tržištu, ovom bi Uredbom trebalo utvrditi prava pristupa fizičkoj infrastrukturi za poduzeća koja pružaju javne elektroničke komunikacijske mreže ili povezanu opremu (uključujući javna poduzeća), neovisno o njezinoj lokaciji te pod poštenim i razumnim uvjetima koji su u skladu s uobičajenim ostvarivanjem vlasničkih prava.

Vezano uz cijene najma stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine, HAKOM je obavezan i ovlašten odrediti cijenu pristupa i korištenje stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine, vodeći u potpunosti računa da se mrežnom operatoru (Općini) osigura pravedna mogućnost naknade troškova u vezi s pružanjem pristupa i zajedničkog korištenja njezine fizičke infrastrukture. Prigodom određivanja cijene, HAKOM u najvećoj mogućoj mjeri vodi računa o ujednačenosti cijena pristupa i zajedničkog korištenja fizičke infrastrukture svih mrežnih operatora.

Rješenje ima svrhu utvrditi razumnu cijenu pristupa i korištenje stupova javne rasvjete u vlasništvu Općine kako bi se olakšalo uvođenje elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta na dobrobit svih građana koji žive na konkretnom području lokalne samouprave. Utvrđivanjem razumne cijene pristupa i korištenja stupova javne rasvjete ne dovodi se u pitanje cijena pružanja komunalne djelatnosti koja sadrži svoje nužne tehničke uvjete te nema nikakvih sigurnosnih problema ni štete za buduće poslovne interese vlasnika takve fizičke infrastrukture.

Općina nije odredila svoju cijenu pristupa i korištenja niti je specificirala troškove koje bi eventualno uzela u obzir. Cijena pristupa i korištenja stupova javne rasvjete mora obuhvatiti povećanje troškova održavanja stupova javne rasvjete. Kako Općina nije odredila cijenu pristupa i korištenja, a u odsutnosti navedenih parametara, HAKOM kao regulator na tržištu elektroničkih komunikacija, u istovjetnim i u konkretnom slučaju primjenjuje metodu referentnih usporedivih cijena za pružanje istovjetnih usluga jer se tako osigurava predvidivo regulatorno okruženje za postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta. Kod primjene ove metode razmatraju se cijene za istovjetne usluge istih ili usporedivih subjekata, korištenjem iste ili usporedive fizičke infrastrukture nastale pod istim ili usporedivim okolnostima. Utvrđuje se cijena koja se postavlja za uslugu uspoređujući druge usporedive subjekte i cijene njihove usluge.

Izvršenim uvidom u cijene pristupa i korištenja istovjetne komunalne fizičke infrastrukture mrežnih operatora koje se naplaćuju za istovjetnu uslugu na tržištu u Republici Hrvatskoj, konkretno ponudu i cijene pristupa koje ima operator HEP-Operator distribucijskog sustava d.o.o. u iznosu od 10,00 EUR (bez PDV-a) po stupu godišnje, operator HT u iznosu od 13,14 EUR (bez PDV-a) po stupu godišnje za smještaj jednog kabela i u iznosu od 17,76 EUR (bez PDV-a) po stupu godišnje za smještaj dva kabela. Cijena pristupa i korištenja stupova javne rasvjete u Gradu Zagrebu je 15,00 EUR (bez PDV-a) po stupu godišnje. Navedene cijene su referentni okvir dva najveća operatora koji pružaju uslugu pristupa stupovima radi postavljanja nove mreže, unutar kojeg su mrežni operatori osigurali pravednu naknadu troškova u vezi s pružanjem pristupa i zajedničkog korištenja njegove fizičke infrastrukture, kao i ulaganja u fizičku infrastrukturu za koju se zahtijeva pristup. HAKOM smatra da je predložena naknada u iznosu od 13,27 EUR (bez PDV-a) po stupu javne rasvjete na godišnjoj razini, kao vrijednost na tržištu u Republici Hrvatskoj za istovjetnu uslugu istih ili sličnih mrežnih operatora, razumna, pravedna i opravdana, da s navedenim iznosom naknade po stupu javne rasvjete Općina može nadoknaditi dodatne troškove održavanja koji su nastaju zbog davanja pristupa i korištenja stupova javne rasvjete i to povrh redovitog održavanja za osiguravanje pružanja osnovne komunalne djelatnosti. Za infrastrukture koje nisu isključivo namijenjene za postavljanje elektroničkih komunikacijskih mreža može se smatrati da su troškovi izgradnje pokriveni pružanjem tih usluga za koje su namijenjeni. Na ovaj način se osigurava da svi operatori elektroničkih komunikacijskih mreža koji u budućnosti imaju namjeru koristiti niskonaponsku mrežu u vlasništvu Općine imaju iste uvjete koji su unaprijed poznati čime se osigurava i promiče regulatorna predvidljivost.

Odlukom HAKOM-a utvrđuje se naknada za pristup i korištenje stupova niskonaponske mreže (javne rasvjete) u vlasništvu Općine na cijelom području Općine radi postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta. Ovom odlukom olakšava se uvođenje elektroničkih komunikacijskih mreža vrlo velikog kapaciteta na dobrobit svih građana koji žive na konkretnom području lokalne samouprave i nužnu koordinaciju među različitim sektorima, ne dovodi se u pitanje pružanje komunalne djelatnosti koja sadrži svoje nužne tehničke uvjete te nema nikakvih sigurnosnih problema ni štete za buduće poslovne interese vlasnika takve fizičke infrastrukture.

Uredbom su određene izričite obveze mrežnim operatorima i operatorima javnih komunikacijskih mreža upravo kako bi se ostvario interes od općeg značenja za sve građane, kao i zaštitu prostora, okoliša i ljudskog zdravlja, stoga HAKOM smatra da je odluka pravedna, razumna i prikladna za ostvarenje tog cilja.

Na temelju članka 5. i 10. Zakona o mjerama za smanjenje troškova postavljanja elektroničkih komunikacijskih mreža velikih brzina (NN br. 121/16), članka 3. Uredbe te članka 96. Zakona o općem upravnom postupku (NN br. 47/09 i 110/21), HAKOM je odlučio kao u izreci ove odluke.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ove odluke nije dopuštena žalba, ali se može pokrenuti upravni spor, što ne odgađa provedbu odluke. Upravni spor može se pokrenuti podnošenjem tužbe pred Visokim upravnim sudom Republike Hrvatske u roku 30 dana od dana primitka ove odluke.

PREDSJEDNIK VIJEĆA

Tonko Obuljen

Dostaviti:

1. Općina Topusko, Opatovina 10, 44 415 Topusko, UP-osobna dostava
2. Hrvatski Telekom d.d., Radnička cesta 21, 10 000 Zagreb, UP-osobna dostava
3. U spis